

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

студентка гр. Ф-61 Лисенко Д. В.

Сумський державний університет

У 2017 рік Україна ввійшла з проблемами попередніх років. Нестабільність в банківському секторі, знецінення грошей призводить до гальмування розвитку економіки чим і відбувається провокація соціально-політичної кризи. У цих умовах банківська система не реалізувала всі свої можливості. Отже, банківська система України потребує удосконалення, сьогоднішня ситуація створює необхідність розгляду заходів, щодо стабілізації її роботи. Ефективно побудована банківська система є невід'ємною умовою розвитку економіки країни. Вона являє собою єдиний механізм у межах якого функціонують різні банківські інститути, кредитні установи, які є взаємопов'язаними. У нашій державі банківська система дворівнева, що створена у вересні 1991р. Національний банк України представляє перший рівень. Другий рівень займають банки різних форм власності і в основному — комерційні.

Послугами банків користуються всі, але вперше з'явилась така можливість у жителів Стародавньої Греції, брати позику (під процент), у лихварів, які навіть вже в ті часи намагалися займатися грошовими операціями професійно. Поняття «банк» має італійське походження. Раніше міняйли (схожі на сучасних банкірів) встановлювали на площах лави, столи, де розкладали для обміну монети. Функціями ж сучасної банківської системи є забезпечення сталої діяльності банків та грошового ринку.

Комерційні банки намагаються розвивати багато різноманітних послуг, пов'язаних з обслуговуванням господарської діяльності своїх клієнтів. Наприклад, проводять кредитні, лізингові, валютні операції. Для цього вони використовують як власний фінансовий капітал, так і залучений у вигляді депозитів і міжбанківських кредитів. Але, це не означає, що всі вони надають однакові набори послуг, кожний банк визначає свою сферу діяльності, але, щоб

вони були зараховані, як фінансові інститути до банківської системи, вони повинні випускати кредитні знаряддя обігу, займатися кредитуванням.

Національний банк – головний банк держави. Він знаходиться в загальнодержавній власності. Головним його завдання є забезпечення єдиної державної політики в сферах кредитування та фінансування. Здійснює свою діяльність самостійно, надає ліцензії банкам, встановлює принципи ведення бухгалтерського обліку. У свою чергу головною його функцією є забезпечення стабільності грошової одиниці. Має право випускати монети, банкноти. Як «банк банків» здійснює розрахунково-касове обслуговування комерційних банків, може надавати їм кредити, з метою розширення їх кредитних можливостей. Проводить операції на ринку державних цінних паперів, купує та продає їх, завдяки чому він тримає під контролем рівень процентних ставок.

В Україні станом на 1 квітня банківську ліцензію НБУ мають 92 банки, що надає їм можливість виконувати 30 операцій [1, 2]. Через складну ситуацію на ринках банківських та фінансових послуг було прийнято рішення про ліквідацію майже 80 банків. Виведення банків з ринку може привести до зменшення доступності банківських послуг, підвищенні безробіття, через скорочення персоналу, непрозорість, щодо виведення банків, негативно вплине на міжбанківський кредитний ринок. Причинами такого стану залишається недовіра клієнтів, а також те, що велика частина грошової маси знаходиться поза межами банківських установ. Але, на думку багатьох експертів, головним завданням є не закриття банків, а створення необхідних умов для їх об'єднання. Такий шлях, звичайно довший, але він принесе більше користі. Для повернення довіри населення необхідно зменшити ставки за кредитами. Високі ставки по депозитам свідчать про те, що в банках не вистачає власних коштів, отже необхідно знайти дешеве джерело пасивів, також необхідно сприяти залученню в банківську систему іноземного капіталу шляхом надання гарантій [3, 4].

Отже, щоб покращити банківську систему нашої держави, необхідно розробити стратегічні цілі залежно від ситуації в країні та за її межами. Подолати банківську кризу, тобто вдосконалити політику НБУ щодо валютного

та банківського регулювання [5]. Підвищити довіру населення до національної валюти (гривні) та банківської системи в цілому, якщо цього не зробити, то економіка країни пригальмує. Це можливо реалізувати за такими напрямками: здешевити банківські ресурси, збільшити ресурсну базу за допомогою інтенсивних вкладів, нарощування інвестиційних відрахувань в економіку [6]. Необхідно посилити конкурентоспроможність на зовнішньому і внутрішньому фінансових ринках що й забезпечить поступовий розвиток.

Використана література:

1. Довідник банківських установ [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/control/bankdict/banks>.
2. Другов О. О. Реструктуризація банківської системи України: сучасний стан та перспективи [Електронний ресурс] / О. О. Другов. – 2015. – Режим доступу: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1504/15doostp.pdf>.
3. Харченко, Т.С. Ліквідність банківської системи / Т.С. Харченко, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : збірник тез доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні (21-24 квітня 2009 р.). – Суми : СумДУ, 2009. – Ч.2. – С. 209-210.
4. Грицаєнко Т.Л., Банківська криза та інструменти антикризового управління / Т.Л. Грицаєнко, О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : збірник тез доповідей науково-технічної конференції викладачів, співробітників, аспірантів і студентів факультету економіки та менеджменту присвяченої Дню науки в Україні (21-24 квітня 2009 р.). – Суми : СумДУ, 2009. – Ч.1. – С. 236.
5. Зайцев, О. В. Основи фінансового інструментарію : підручник / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2016. - 523 с.
6. Зайцев, О. В. Фінансові розрахунки. Теорія і практика : навч. посіб. / О. В. Зайцев. – Суми : СумДУ, 2013. - 607 с.

Науковий керівник: Зайцев О. В.

Бібліографічний опис: Лисенко Д. В. Формування та розвиток банківської системи України [Текст] / Д. В. Лисенко; наук. кер. О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Всеукраїнської науково-технічної конференції студентів, аспірантів і молодих учених присвяченої 80-річчю від дня народження професора Олега Балацького, м. Суми, 21 – 25 квітня 2017 р. / За заг. ред. : Т. А. Васильєвої, Г. О. Швіндіної. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – С. 154-155.